

Til lovforslag nr. L 48. Betænkning afgivet af Boligudvalget den 4. april 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af realkreditlov

(Adgang til at yde lån ved institutskifte, intern revision m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til boligministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Endvidere har udvalget modtaget mundtlig og skriftlig henvendelse fra Realkreditrådet.

Udvalget har noteret sig med tilfredshed, at boligministeren har givet tilsagn om at overveje de offentlige repræsentanters opgaver i en række virksomheders bestyrelser.

Udvalgets medlemmer ønsker i denne forbindelse bl.a. at få belyst en tilføjelse til den generelle instruktionsbeføjelse, hvorefter den offentlige repræsentant, såfremt der i bestyrelsen har været rejst tvivl om en beslutnings lovlighed, skal meddele den myndighed, der har udpeget vedkommende, dette.

Der er af boligministeren og af nogle mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af boligministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) forudsætter, at ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om intern revision anvendes under hensyntagen til at minimere institutternes driftsudgifter.

Mindretallet forudsætter endvidere, at Finansstilsynet ressourcemæssigt bliver i stand til

at varetage sin tilsynsopgave, samt at den interne revision opbygges således, at ledelsens ansvar ikke forflygtiges.

Mindretallet skal i fortsættelse heraf pege på muligheden af, at tilsynet med værdiansættelserne foretages af Finansstilsynet eventuelt gennem anvendelse af ad hoc tilknyttede lokale vurderingsfolk.

Et andet mindretal inden for flertallet (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) udtaler, at man principielt er enig i, at meget taler for at undgå offentlige repræsentanter i private virksomheders bestyrelser, herunder realkreditinstitutter. Mindretallet ønsker dog, at spørgsmålet ses i sammenhæng med de for bl.a. banker og sparekasser gældende regler og derfor overvejes i en bredere sammenhæng.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Det Radikale Venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede og de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af boligministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag
til

Lov om ændring af realkreditlov og lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån m.v.
(Adgang til at yde lån ved institutskifte, intern revision m.v.)«

Til § 1

Af et *mindretal* (FP):

2) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»01. § 14, stk. 1, affattes således:

»Bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer.««

Af et *mindretal* (SF):

3) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 17 indsættes som ny paragraf:

»§ 17 a. Den af boligministeren udpegede repræsentant har pligt til straks at underrette boligministeren, hvis der af nogen i bestyrelsen rejses tvivl om eller tages forbehold angående en beslutnings lovlighed i henhold til denne lov eller forskrifter udstedt i medfør af denne.««

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (FP og RV):

4) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 30 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Til indfrielse af realkreditlån kan ydes indekslån, type IS, inden for en lånegrænse på 80 pct.«

Stk. 6-7 bliver herefter stk. 7-8.«

Af et *mindretal* (SF og FP):

5) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 72 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Beslutning om omdannelse efter § 67 skal forelægges for instituttets låntagere til udtalelse. Omdannelse til aktieselskab kan ikke finde sted, såfremt et flertal af de stemmeafgivende låntagere har stemt imod forslaget.««

Af et *mindretal* (RV):

6) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»05. I § 72 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Beslutning om omdannelse efter § 67 skal forelægges for instituttets låntagere til udtalelse. Omdannelse til aktieselskab kan ikke finde sted, såfremt et flertal af de stemmeafgivende låntagere, dog mindst 30 pct. af samtlige låntagere, har stemt imod forslaget.««

Af et *mindretal* (FP):

7) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»06. I § 94 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Når der gives påbud som nævnt i stk. 2, skal Finanstilsynet foretage politianmeldelse af den skete overtrædelse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.«

8) Efter nr. 13 indsættes som nyt nummer:

»07. I § 101, stk. 1, udgår »eller hæfte«, og i stedet indsættes », hæfte eller fængsel indtil 2 år.««

Af boligministeren, tiltrådt af udvalget:

Ny paragraf

9) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 535 af 8. september 1988, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 900 af 28. december 1990, foretages følgende ændring:

Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b. Til indfrielse af realkreditlån, bortset fra indekslån, og realkreditlignende lån i ejer-

boliger til helårsbrug kan ydes lån inden for en lånegrænse på 80 pct.

Stk. 2. Til indfrielse af realkreditlån og realkreditlignende lån i fritidshuse kan ydes lån inden for en lånegrænse på 60 pct.

Stk. 3. Løbetiden for lån efter stk. 1 og 2 må ikke overstige restløbetiden på det indfrieede lån. Lånet må ikke afdrages langsommere end det indfrieede lån.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Under hensyn til, at lovforslaget udvides til også at ændre lov om realkreditlignende lån og andelsboliglån m.v., er det skønnet nødvendigt at ændre lovforslagets titel.

Til nr. 2

Når regeringen ikke ønsker at pålægge den offentlige repræsentant særlige pligter, bør der slet ikke være nogen offentlig repræsentant i bestyrelsen. Pladsen bør i stedet gives til en repræsentant for låntagerne.

Til nr. 3

Det er vigtigt, at der påhviler den offentlige repræsentant i bestyrelsen en pligt til at orientere boligministeren, såfremt der er tvivl om, hvorvidt lovens bestemmelser overholdes.

Til nr. 4

Ændringsforslaget tilsigter, at også almennyttige boligselskaber får mulighed for at skifte realkreditinstitut på lige fod med andre låntagere.

Til nr. 5

Forslagsstillerne finder det vigtigt, at en så betydningsfuld beslutning som omdannelse til

et aktieselskab ikke kan finde sted, såfremt et flertal af de stemmeafgivende låntagere er imod en sådan omdannelse.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget sikres det, at kreditforeningens skift af ejerskabsform gennem overgang til aktieselskabsdrift ikke kan ske uden en urafstemning blandt medlemmerne, dvs. låntagerne.

Skal en vedtægtsmæssig korrekt truffet beslutning om omdannelse (jf. § 67) sættes ud af kraft, må der konstateres ikke blot et flertal imod beslutningen, men også at dette flertal er af tilstrækkelig styrke. I forslaget præciseres kravet om kvalificeret flertal som værende identisk med grundlovens § 42, stk. 5.

Til nr. 7

Ændringen pålægger Finanstilsynet automatisk at politianmelde væsentlige overbelåninger og andre alvorlige overtrædelser af reglerne.

Forslagsstillerne forestiller sig, at de bøder, der gives i medfør af bestemmelsen, skal sættes i forhold til overbelåningens størrelse eller overtrædelsens grovhed i øvrigt.

Til nr. 8

Det er af væsentlig betydning, at strafbemmelserne ved overtrædelse af realkreditloven er af en sådan størrelse, at de for det første virker præventivt, men også for at give domstolene et vink om, at Folketinget tager alvorligt på disse lovovertrædelser.

Til nr. 9

Ændringen bevirker, at der også kan ydes realkreditlignende lån til indfrielse af realkreditlån, der ikke er indekslån, og realkreditlignende lån. Ændringerne er en konsekvens af § 1, nr. 6 og 9. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Baadsgaard (S) fmd. Pia Gjellerup (S) Lissa Mathiasen (S) Jørn Pedersen (S)
Grete Schødts (S) Else Marie Mortensen (S) Holger K. Nielsen (SF) Pelle Voigt (SF)
Sonja Albrink (CD) Pernille Sams (KF) Aagaard (KF) Eva Møller (KF) Mejdahl (V)
Bodil Thrane (V) Kirsten Jacobsen (FP) nfm. Jørgen Estrup (RV)
Lysholm Christensen (KRF)